

УДК 616[311.2-002+036.2

DOI 10.11603/1681-2786.2021.4.12848

О. О. СЛУЧЕВСЬКА¹, О. В. ПАВЛЕНКО¹, Ю. О. МОЧАЛОВ², І. М. ШУПЯЦЬКИЙ³

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОШИРЕНOSTІ ВАЖКИХ ФОРМ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ У НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

¹Національний університет охорони здоров'я імені П. Л. Шупика, м. Київ, Україна²ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна³ГЗВО «Київський міжнародний університет», м. Київ, Україна

Мета: оцінити поширеність важких форм генералізованого пародонтиту в населення України, використовуючи офіційні статистичні відомості.

Матеріали і методи. Проаналізовано дані довідників «Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні (загальний)» за 2020 і 2019 рр., дані щодо кількості видалених зубів із приводу захворювань пародонта.

Результати. Протягом 2019 р. в Україні в системі закладів охорони здоров'я, які звітували до Міністерства охорони здоров'я України, було проведено 753 429 екстракцій зубів із приводу захворювань пародонта, що в структурі екстракцій зубів загалом становило 17,13 %. Саме такий показник можна вважати тотожним поширеності випадків ускладненого перебігу захворювань пародонта в країні. У 2020 р. загалом у закладах охорони здоров'я, які подали звіти до Міністерства охорони здоров'я України, було виконано 436 119 видалень зубів із приводу захворювань пародонта, при цьому загалом питома вага екстракцій зубів у населення зменшилася до 6,79 %, незначно зменшилася частка видалення зубів із приводу захворювань пародонта в структурі екстракцій до 15,44 %. Питома вага видалень зубів із приводу захворювань пародонта у населення становить 2,19 %, що тотожно поширеності важких форм генералізованого пародонтиту, частота реєстрації важких форм генералізованого пародонтиту на стоматологічному прийомі становить 11,06 % від первинних відвідувань.

Висновки. Хронічні запально-дистрофічні ураження тканин пародонта є широко розповсюдженими захворюваннями в Україні й часто призводять до вторинної адентії щелеп у працездатного населення. Аналіз кількості видалень зубів із приводу захворювань пародонта за два роки дозволяє припустити, що рівень захворюваності на запальні та запально-дистрофічні ураження пародонта суттєво не змінився, хоча таке питання потребує більш тривалих спостережень.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: стоматологія; пародонтит; поширеність; важкий перебіг.

На сьогодні хронічні запально-дистрофічні ураження тканин пародонта є широко розповсюдженими захворюваннями в Україні та світі й часто призводять до вторинної адентії щелеп у працездатного населення та негативно впливають на рівень якості життя населення. В поширеності стоматологічних захворювань вони посідають друге місце, майже поряд із карієсом та ускладненнями останнього [2, 10]. Тому актуальність вивчення епідеміології, діагностики та лікування вказаних захворювань не викликає сумнівів, адже в сучасних умовах ураження пародонта можна встановити у понад 85,00 % населення країни [3, 7]. За даними сучасних досліджень, хронічний генералізований пародонтит у світі належить до провідних причин втрати зубів у пацієнтів молодого і працездатного віку [1, 8]. Проведені епідеміологічні дослідження за методикою ВООЗ в 2007–2008 рр. показали, що поширеність ознак ураження тканин пародонта (кровоточивість ясен, наявність зубного каменя, пародонтальних кишень глибиною 4–5 мм і більше) в осіб віком 35–44 роки досягає 80,00 % і більше; і такі проблеми можна виявити у понад 95,0 % населення віком від 45 років, що виступає провідною причиною втрати зубів. Загалом,

повністю здоровий пародонт можна виявити тільки у 2,0–10,0 % населення [6, 14]. Пародонтити, як найпоширеніші нозологічні форми в клінічній практиці, виявляють чіткий вплив на зростання стоматологічної захворюваності у населення, тому в сучасному світі захворювання пародонта призводять до втрати зубів набагато частіше, ніж ускладнення карієсу. Найпоширенішою в населення нозологічною формою є хронічний генералізований пародонтит, такі пацієнти найчастіше зустрічаються на клінічному прийомі, особливо в період загострення хвороби. Хвороба має стабільну поширеність і тенденцію до ураження все більш молодих пацієнтів, в чому може бути показано соціальне значення досліджень обраного напрямку [4, 5, 13]. Так, за даними міжнародних епідеміологічних досліджень, проведених у 2015 р., глобальна поширеність важких форм генералізованого пародонтиту складає 7,4 %. У структурі загальної захворюваності населення планети важка форма генералізованого пародонтиту перебуває на 6-му місці за поширеністю серед загального переліку у 291 хворобу. Вважається, що глобальне навантаження генералізованого пародонтиту зросло на 74,9 % з 1990 по 2015 р., ставши провідною причиною втрати зубів

у дорослих, що сприяє втраті зубів та розвитку дисфункції СНЩС та жування; і таке зростання також пояснюється явищем старіння населення [9, 11–13].

Мета роботи: оцінити поширеність важких форм генералізованого пародонтиту в населення України, використовуючи офіційні статистичні відомості.

Матеріали і методи. Відповідно до наказу МОЗ України від 4 жовтня 2018 р. № 1802, було внесено зміни до форми № 20 (річний звіт закладу охорони здоров'я), який було викладено у формі документа «Звітність юридичної особи незалежно від її організаційно-правової форми та фізичної особи-підприємця, які провадять господарську діяльність із медичної практики, за 20 ____ рік», котра була доповнена таблицею 2704 «Кількість видалених зубів та стоматологічних операцій», пункт 3 таблиці містить дані щодо кількості видалених зубів із приводу захворювань пародонта. Саме за цими даними гіпотетично можна розрахувати поширеність ускладненого перебігу пародонтиту, що призводить до втрати зубів у населення України. Тому для розрахунків було використано відомості ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ України», а саме довідники «Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні (загальний)» за 2020 і 2019 рр. [15].

Результати дослідження та їх обговорення. Протягом 2019 р. в Україні в системі ЗОЗ, які звітували до МОЗ, було проведено 753 429 екстракцій зубів із приводу захворювань пародонта, що в структурі екстракцій зубів загалом становило 17,13 % (табл. 1). Саме такий показник можна вважати тотожним поширеності випадків ускладненого перебігу захворювань пародонта в країні. Якщо розрахувати кількість екстракцій зубів відносно населення країни, то загалом зуби з приводу ускладненого перебігу захворювань пародонта видаляли у 1,80 % населення країни. Якщо визначити співвідношення випадків екстракцій зубів із приводу пародонтопатій до таких при ускладненому карієсі, то вони становили в країні в середньому 1:4. Враховуючи загальновизнаний факт, що пародонтопатії переважно можуть бути причиною втрати зубів у пацієнтів дорослого віку, то зазначені показники було вирішено розрахувати на кількість населення віком 18 років і старших, тому питома вага видалень зубів із приводу захворювань пародонта у населення країни досягла 2,19 %.

Враховуючи той факт, що стоматолога відвідувало не все населення країни, дані були уточнені відносно кількості відвідувань, тому частота видалення зубів із приводу пародонтопатій досягла 3,72 % серед загального числа відвідувань стоматолога. Але враховуючи той факт, що видалення зубів із приводу захворювань пародонта в переважній більшості випадків проводиться під час первинного і часто єдиного відвідування стоматолога, то дані були уточнені з урахуван-

ням відсотка первинних відвідувань. Тому можна твердити, що поширеність ускладнених захворювань пародонта (які призводять до втрати зубів (екстракції) у населення віком 18 років і більше в Україні дорівнює 11,06 %, хоча дані ДЗ «Центр медичної статистики МОЗ» можна вважати неповними. Найвищими показники були в Одеській (17,49 %), Кіровоградській (17,48 %) та Запорізькій (16,06 %) та областях. Найменшими розраховані показники були в Сумській (4,31 %), Тернопільській (6,56 %), Харківській та Херсонській областях (7,61 %). Співвідношення кількості зубів, видалених із приводу пародонтопатій, до таких, що були видалені з приводу ускладненого карієсу, відчутно відрізнялося від загального по країні (1:4): в Сумській області – 1:9, Волинській та Житомирській областях – 1:6. Це може непрямо чинити свідчити, що деяка частина випадків видалення зубів не враховується статистичними службами.

Проведений аналогічний аналіз за даними 2020 р. в окремих частинах можна вважати неточним з огляду на проведення етапу реформи охорони здоров'я в Україні, який стосувався другого рівня надання медичної допомоги населенню та стоматологічної допомоги зокрема, що призвело до зменшення кількості відвідувань лікаря-стоматолога та зубних лікарів (табл. 2). Тому загалом в ЗОЗ, які подали звіти в МОЗ України, було виконано 436 119 видалень зубів із приводу захворювань пародонта, при цьому загалом питома вага екстракцій зубів у населення зменшилася до 6,79 %, незначно зменшилася частка видалення зубів із приводу захворювань пародонта в структурі екстракцій до 15,44 %. Загалом питома вага екстракцій зубів із приводу пародонтопатій у населення зменшилася до 1,05 %, а співвідношення випадків таких видалень до екстракцій зубів із приводу ускладнень карієсу зубів незначно змінилося – до 2:9. Питома вага видалень зубів із приводу пародонтопатій у населення віком 18 років і більше зменшилася до 1,28 %, а питома вага таких екстракцій у зазначеній віковій групі населення серед пулу відвідувань стоматолога зросла до 3,94 %. Водночас питома вага екстракцій зубів із приводу захворювань пародонта в структурі первинних відвідувань лікаря-стоматолога і зубних лікарів суттєво не змінилася – 11,06 %. Тобто можна вважати, що рівень поширеності ускладненого перебігу пародонтопатій в Україні не змінився, але більша частина пацієнтів, які мають потребу в лікуванні, залишилися без доступної стоматологічної медичної допомоги.

Найвищий рівень ускладненого пародонтиту було розраховано для Луганської області – 18,10 %, високими також були показники в Запорізькій та Кіровоградській областях – 17,86 % та 16,25 % відповідно. Найменшими розраховані показники були в Сумській області – 3,82 %, а також у Херсонській та Рівненській областях – 5,16 % та 7,77 % відповідно. Незважаючи на за-

Таблиця 1. Екстракції зубів із приводу захворювань пародонта в структурі стоматологічної медичної допомоги в Україні у 2019 р. (%)

Регіон	Кількість екстракцій зубів із приводу ЗП	Питома вага екстракцій зубів у населення	Питома вага видалених зубів із приводу ЗП серед екстракцій	Питома вага видалених зубів із приводу ЗП у населення	Видалено зубів із приводу ЗП до ускладненого карієсу	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП серед відвідувань у населення віком від 18 р.	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП у населення віком від 18 р.	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП серед первинних відвідувань у населення віком від 18 р.
Україна	753 429	10,50	17,13	1,80	1/4	3,72	2,19	11,19
Вінницька	20 362	8,37	15,74	1,32	2/9	4,79	1,61	14,16
Волинська	12 458	10,76	11,23	1,21	1/6	2,96	1,57	10,47
Дніпропетровська	64 058	12,48	16,16	2,02	1/4	3,26	2,44	9,47
Донецька	33 757	5,92	13,81	0,82	1/5	3,75	0,95	10,04
Житомирська	20 820	13,36	12,90	1,72	1/6	3,00	2,12	9,63
Закарпатська	14 573	7,49	15,51	1,16	1/4	3,18	1,51	8,27
Запорізька	33 883	10,09	19,90	2,01	1/3	4,91	2,40	16,06
Івано-Франківська	26 954	9,91	19,88	1,97	1/3	4,28	2,46	12,18
Київська	32 928	10,80	17,13	1,85	1/4	3,68	2,32	10,61
Кіровоградська	39 475	19,71	21,46	4,23	1/3	5,99	5,11	17,48
Луганська	21 628	4,43	22,87	1,01	1/3	5,23	1,16	14,49
Львівська	56 439	10,42	21,57	2,25	1/3	4,63	2,80	13,58
Миколаївська	20 266	12,04	15,02	1,81	2/9	4,88	2,19	14,92
Одеська	52 049	12,08	18,12	2,19	2/7	4,43	2,74	17,49
Полтавська	47 769	20,30	16,96	3,44	1/4	5,12	4,12	14,96
Рівненська	11 715	7,19	14,14	1,02	1/5	2,06	1,33	8,49
Сумська	9608	10,60	8,49	0,90	1/9	1,44	1,06	4,31
Тернопільська	11 310	7,91	13,77	1,09	1/5	2,35	1,34	6,56
Харківська	65 791	11,76	21,04	2,47	1/4	2,88	2,95	7,61
Херсонська	14 146	6,60	20,85	1,38	1/4	2,59	1,68	7,61
Хмельницька	21 082	11,18	15,02	1,68	1/4	3,71	2,05	11,15
Черкаська	35 617	14,09	21,20	2,99	1/3	4,07	3,55	11,74
Чернівецька	20 439	14,44	15,70	2,27	1/4	4,81	2,85	14,27
Чернігівська	30 326	20,19	15,16	3,06	2/9	3,93	3,62	11,40
м. Київ	35 976	7,49	16,19	1,21	1/4	3,16	1,53	11,34

гальне зменшення кількості відвідувань стоматолога в країні, загальний відсоток випадків ускладненого перебігу пародонтиту у населення не змінився, це може свідчити про збільшення випадків звернення пацієнтів до закладів або ФОП, які не повною мірою подають статистичну звітність, або про зменшення візитів до лікаря-стоматолога внаслідок зменшення доступності такого виду медичної допомоги.

Аналіз динаміки кількості видалень зубів із приводу захворювань пародонта за два роки дозволяє припустити, що рівень захворюваності на запальні та запально-дистрофічні ураження пародонта суттєво не змінився, хоча таке питання потребує більш тривалих спостережень. Але більше пацієнтів перестали звертатися по лікування; це свідчить про потребу оптимізації і зміни локальних та регіональних маршрутів пацієнтів і

Таблиця 2. Екстракції зубів із приводу захворювань пародонта в структурі стоматологічної медичної допомоги в Україні у 2020 р. (%)

Регіон	Кількість екстракцій зубів із приводу ЗП	Питома вага екстракцій зубів у населення	Питома вага видалених зубів із приводу ЗП серед екстракцій	Питома вага видалених зубів із приводу ЗП у населення	Видалено зубів із приводу ЗП до ускладненого карієсу	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП серед відвідувань у населення віком від 18 р.	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП у населення віком від 18 р.	Питома вага видалень зубів із приводу ЗП серед первинних відвідувань у населення віком від 18 р.
Україна	436 119	6,79	15,44	1,05	2/9	3,94	1,28	11,06
Вінницька	14 388	5,62	16,73	0,94	1/4	5,20	1,15	13,33
Волинська	9235	7,28	12,35	0,90	1/6	3,56	1,17	12,24
Дніпропетровська	44 693	9,41	15,11	1,42	2/9	4,05	1,73	10,60
Донецька	19 011	4,06	11,41	0,46	1/7	3,22	0,54	8,04
Житомирська	11 522	9,84	9,79	0,96	1/8	3,23	1,19	8,94
Закарпатська	6726	3,98	13,53	0,54	1/5	4,88	0,70	14,15
Запорізька	24 330	7,26	20,11	1,46	1/3	5,57	1,75	17,86
Івано-Франківська	9170	4,22	15,95	0,67	2/9	4,05	0,84	10,75
Київська	20 736	5,86	19,78	1,16	2/7	4,48	1,46	12,12
Кіровоградська	22 851	11,98	20,74	2,48	1/3	6,40	3,02	16,25
Луганська	18 533	3,71	23,58	0,87	2/5	5,63	1,00	18,10
Львівська	33 156	7,12	18,64	1,33	1/4	4,32	1,65	12,64
Миколаївська	8990	7,46	10,87	0,81	1/6	4,56	0,99	13,75
Одеська	30 528	7,74	16,65	1,29	1/4	4,47	1,61	15,81
Полтавська	18 904	11,05	12,47	1,38	1/6	3,42	1,66	8,83
Рівненська	7768	5,29	12,78	0,68	1/6	2,41	0,89	7,77
Сумська	5276	8,05	6,22	0,50	3/40	1,37	0,59	3,82
Тернопільська	7295	5,61	12,63	0,71	1/4	3,30	0,87	9,32
Харківська	39 719	7,33	20,57	1,51	1/4	3,58	1,80	9,16
Херсонська	4615	3,63	12,50	0,45	1/6	1,93	0,56	5,16
Хмельницька	11 820	7,12	13,36	0,95	1/5	3,64	1,17	10,45
Черкаська	17 382	7,72	19,11	1,48	2/7	4,22	1,76	10,86
Чернівецька	9350	7,45	13,99	1,04	2/9	5,27	1,31	14,80
Чернігівська	19 927	15,36	13,29	2,04	1/5	3,68	2,43	10,03
м. Київ	20 194	4,63	14,73	0,68	1/4	3,33	0,86	10,60

підходів до організації профілактики та лікування такого контингенту населення.

Висновки

Отже, хронічні запально-дистрофічні ураження тканин пародонта є широко розповсюдженими захворюваннями в Україні та світі й часто призводять до вторинної адентії щелеп у працездатного населення та негативно впливають на рівень якості життя населення. Найпоширенішою в населення нозологічною формою є хронічний

генералізований пародонтит, такі пацієнти найчастіше зустрічаються на клінічному прийомі, особливо в період загострення хвороби. Хвороба має стабільну поширеність і тенденцію до ураження все більш молодих пацієнтів, в чому може бути відображене соціальне значення досліджень обраного напрямку. Офіційні статистичні дані, за наявності відомостей про екстракції зубів у населення України в розрізі нозологічних форм, дозволили встановити, що питома вага видалень

зубів із приводу захворювань пародонта у населення країни досягає 2,19 %, що можна вважати показником поширеності важких форм генералізованого пародонтиту, а питома вага екстракцій зубів із приводу захворювань пародонта в структурі первинних відвідувань лікаря-стоматолога і зубних лікарів у пацієнтів віком від 18 років становила 11,06 %, що відображає частоту реєстрації важких форм генералізованого пародонтиту на стоматологічному прийомі. Аналіз динаміки кількості видалень зубів із приводу захворювань пародонта за два роки дозволяє припустити, що

рівень захворюваності на запальні та запально-дистрофічні ураження пародонта суттєво не змінився, хоча таке питання потребує більш тривалих спостережень.

Перспективи подальших досліджень. Подальші дослідження поширення окремих форм генералізованого пародонтиту у населення України є актуальним питанням з огляду на можливість актуалізації відомостей щодо наявних у населення потреб у наданні спеціалізованої медичної стоматологічної допомоги.

Список літератури

1. Димитрова А. Г. Динамика распространенности и особенности структуры заболеваемости пародонта у лиц молодого возраста / А. Г. Димитрова, И. Г. Дикова, К. О. Мьялковский // Современная стоматология. – 2017. – № 4. – С. 32–35.
2. Заболотний Т. Д. Генералізований пародонтит / Т. Д. Заболотний, А. В. Борисенко, А. В. Марков. – Львів : ГалДент, 2015. – 245 с.
3. Мочалов Ю. О. Окремі аспекти вдосконалення лікування захворювань пародонту в Україні: дискусія / Ю. О. Мочалов, Д. М. Кеян, А. В. Юрженко // Україна: Здоров'я нації. – 2021. – Т. 1 (63). – С. 123–128.
4. Токар О. М. Аналіз поширеності та структури захворювань тканин пародонта серед осіб, які проживають на підприємстві первинної деревообробної промисловості Чернівецької області / О. М. Токар // Сучасна стоматологія. – 2018. – Т. 4. – С. 81–85.
5. Холодняк О. В. Поширеність та структура захворювань тканин пародонта в осіб молодого віку / О. В. Холодняк // Клінічна та експериментальна патологія. – 2015. – № 14 (3). – С. 159–162.
6. Age-dependent distribution of periodontitis in two countries: Findings from NHANES 2009 to 2014 and SHIP-TREND 2008 to 2012 / M. Billings, B. Holtfreter, P. N. Papapanou [et al.] // J. Clin. Periodontol. – 2018. – Vol. 45 (Suppl. 20). – P. 130–148. DOI 10.1002/jper.17-0670.
7. *Epidemiology, etiology and prevention of periodontal diseases*. Report of WHO Scientific Group. – Geneva, 2001. – P. 45–49.
8. GBD 2015 Oral Health Collaborators. Global, regional, and national prevalence, incidence, and disability-adjusted life years for oral conditions for 195 countries, 1990–2015: a systematic analysis for the global burden of diseases, injuries, and risk factors / N. J. Kassebaum, A. G. Smith, E. Bernabé [et al.] // J. Dent. Res. – 2017. – Vol. 96. – P. 380–387.
9. Global epidemiology of dental caries and severe periodontitis – a comprehensive review / J. E. Frencken, P. Sharma, L. Stenhouse [et al.] // J. Clin. Periodontol. – 2017. – Vol. 44 (Suppl. 18). – P. 94–105. DOI 10.1111/jcpe.12677.
10. Lang N. P. Periodontal health / N. P. Lang, P. M. Bartold // J. Clin. Periodontol. – 2018. – Issue 45. – P. 9–16. DOI 10.1111/jcpe.12936.
11. Milosavljevic A. Periodontal treatment strategies in general dentistry. PhD theses / A. Milosavljevic. – Malmö University, 2018. – 111 p.
12. Nazir M. A. Prevalence of periodontal disease, its association with systemic diseases and prevention / M. A. Nazir // Int. J. Health Sci. (Qassim). – 2017. – Vol. 11 (2). – P. 72–80.
13. Site-level progression of periodontal disease during a follow-up period / Y. Nomura, T. Morozumi, T. Nakagawa [et al.] // PLoS One. – 2017. – Vol. 12 (12). – P. e0188670. DOI 10.1371/journal.pone.0188670.
14. Supportive periodontal therapy (SPT) for maintaining the dentition in adults treated for periodontitis / C. Manresa, E. C. Sanz-Miralles, J. Twigg, M. Bravo // Cochrane Database of Systematic Reviews. – 2018. – Issue 1. – P. CD009376. DOI 10.1002/14651858.CD009376.pub2.
15. www.medstat.gov.ua/ukr/statdov_r.html.

References

1. Dimitrova, A.G., Dikova, I.G., & Myalkovskij, K.O. (2017). Dinamika rasprostranennosti i osobennosti struktury zabolevaemosti parodonta u lic mladogo vozrasta [Dynamics of prevalence and features of the structure of periodontal disease in young people]. *Sovremennaya stomatologiya – Modern Dentistry*, 4, 32-35 [in Russian].
2. Zabolotnyi, T.D., Borysenko, A.V., & Markov, A.V. (2015). *Heneralizovanyi parodontyt [Generalized periodontitis]*. Lviv: HalDent [in Ukrainian].
3. Mochalov, Yu.O., Keian, D.M., & Yurzenko, A.V. (2021). Okremi aspekty vdoskonalennia likuvannia zakhvoriuvan parodontu v Ukraini: dyskusiiia [Some aspects of improving the treatment of periodontal disease in Ukraine: a discussion]. *Ukraina: Zdorovia natsii – Ukraine: Health of the Nation*, 1(63), 123-128 [in Ukrainian].
4. Tokar, O.M. (2018). Analiz poshyrenosti ta struktury zakhvoriuvan tkanyin parodonta sered osib, yaki prozhyvaiut na pidpriemstvi pervynnoi derevoobrobnoi promyslovosti Chernivetskoï oblasti [Analysis of the prevalence and structure of periodontal diseases among persons living at the enterprise of primary woodworking industry of Chernivtsi region]. *Suchasna stomatolohiia – Modern Dentistry*, 4, 81-85 [in Ukrainian].

5. Kholodniak, O.V. (2015). Poshyrenist ta struktura zakhvoriuvan tkanyn parodonta v osib molodoho viku [Prevalence and structure of periodontal diseases in young people]. *Klinichna ta eksperymentalna patolohiia – Clinical and Experimental Pathology*, 14(3), 159-162 [in Ukrainian].
6. Billings, M., Holtfreter, B., Papapanou, P.N., Mitnik, G.L., Kocher, T., & Dye, B.A. (2018). Age-dependent distribution of periodontitis in two countries: Findings from NHANES 2009 to 2014 and SHIP-TREND 2008 to 2012. *J. Clin. Periodontol.*, 45(20), 130-148. DOI 10.1002/jper.17-0670.
7. (2001). Epidemiology, etiology and prevention of periodontal diseases. Report of WHO Scientific Group. Geneva.
8. Kassebaum, N.J., Smith, A.G., Bernabé, E., Fleming, T.D., Reynolds, A.E., Vos, T., ... Marcenes, W. (2017). GBD 2015 Oral Health Collaborators. Global, regional, and national prevalence, incidence, and disability-adjusted life years for oral conditions for 195 countries, 1990–2015: a systematic analysis for the global burden of diseases, injuries, and risk factors. *J. Dent. Res.*, 96, 380-387.
9. Frencken, J.E., Sharma, P., Stenhouse, L., Green, D., Laverty, D., & Dietrich, T. (2017). Global epidemiology of dental caries and severe periodontitis – a comprehensive review *J. Clin. Periodontol.*, 44(18), 94-105. DOI 10.1111/jcpe.12677.
10. Lang, N.P., & Bartold, P.M. (2018). Periodontal health. *J. Clin. Periodontol.*, 45, 9-16. DOI 10.1111/jcpe.12936.
11. Miloslavjevic, A. (2018). *Periodontal treatment strategies in general dentistry. PhD theses.* Malmö University.
12. Nazir, M.A. (2017). Prevalence of periodontal disease, its association with systemic diseases and prevention. *Int. J. Health Sci. (Qassim)*, 11(2), 72-80.
13. Nomura, Y., Morozumi, T., Nakagawa, T., Sugaya, T., Kawanami, M., & Suzuki, F. (2017). Site-level progression of periodontal disease during a follow-up period. *PLoS One*, 12(12), e0188670. DOI 10.1371/journal.pone.0188670.
14. Manresa, C., Sanz-Miralles, E.C., Twigg, J., & Bravo, M. (2018). Supportive periodontal therapy (SPT) for maintaining the dentition in adults treated for periodontitis. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 1, CD009376. DOI 10.1002/14651858.CD009376.pub2.
15. www.medstat.gov.ua/ukr/statdov_r.html.

SOME ASPECTS OF THE PREVALENCE OF SEVERE FORMS OF GENERALIZED PERIODONTITIS IN THE POPULATION OF UKRAINE

O. O. Sluchevska¹, O. V. Pavlenko², I. O. Mochalov², I. M. Shupyatsky³

¹Shupyk National Healthcare University of Ukraine, Kyiv, Ukraine

²Uzhhorod National University, Uzhhorod, Ukraine

³Kyiv International University, Kyiv, Ukraine

Purpose: to estimate the prevalence of severe forms of generalized periodontitis in the population of Ukraine, using official statistics.

Materials and Methods. The data of the directories "Indicators of public health and use of health resources in Ukraine (general)" for 2020 and 2019, data on the number of removed teeth due to periodontal disease were analyzed.

Results. During 2019, 753,429 tooth extractions for periodontal diseases were performed in the system of health care institutions reported to the Ministry of Health of Ukraine, which was 17.13 % of the total number of tooth extractions. This indicator can be considered identical to the prevalence of cases of complicated periodontal disease in the country. In 2020, a total of 436,119 tooth extractions for periodontal diseases were performed in health care facilities that reported to the Ministry of Health of Ukraine, while the share of dental extractions in the population decreased to 6.79 % and decreased slightly. The share of tooth extraction for periodontal disease in the structure of extractions up to 15.44 %. The proportion of tooth extractions for periodontal disease in the population is 2.19 %, which is identical to the prevalence of severe forms of generalized periodontitis, the frequency of registration of severe forms of generalized periodontitis at the dentist is 11.06 % of primary visits.

Conclusions. Analysis of the number of tooth extractions for periodontal disease in two years suggests that the incidence of inflammatory and inflammatory-dystrophic periodontal lesions has not changed significantly, although this issue requires longer observations.

KEY WORDS: dentistry; periodontitis; prevalence; severe forms.

Рукопис надійшов до редакції 22.11.2021 р.

Відомості про авторів:

Случевська Олена Олександрівна – лікар-стоматолог, аспірант кафедри стоматології Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика; тел.: +38(050) 612-86-02.

Павленко Олексій Володимирович – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри стоматології Інституту стоматології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика; тел.: + 38(044) 482-08-41.

Мочалов Юрій Олександрович – доктор медичних наук, доцент, професор кафедри хірургічної стоматології, щелепно-лицевої хірургії та онкостоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; тел.: +38(067) 994-37-73.

Шупяцький Ілля Михайлович – кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри хірургічної та ортопедичної стоматології ПЗВО «Київський міжнародний університет»; тел.: +38(044) 507-07-30.